

Generella riktlinjer i VA-strategin

Åtgärder har inte tagits fram specifikt för de olika generella riktlinjerna nedan, utan baseras på de "Ställningstaganden" i VA-strategin som finns för respektive område

	Generell riktlinje		Åtgärder	Ansvar
G1	Kommunens hantering av vatten- och avloppsförsörjningen ska genomsyras av långsiktig hållbarhet ur sociala, ekonomiska och ekologiska aspekter.		Bevakas vid framtagande av strategiska dokument.	Samhällsbyggnadsförvaltningen
G2	Beslut om åtgärder inom vatten- och avloppsförsörjningen ska beakta helheten i samhällsutvecklingen och analysera långsiktiga effekter för samhälle, miljö och hälsa.		Bevakas vid framtagande av strategiska dokument	Samhällsbyggnadsförvaltningen
G3	Kommunens skyddsvärda natur ska tas hänsyn till vid åtgärder inom vatten- och avloppsförsörjningen.		Bevakas vid utbyggnad/ändringar av kommunal vatten- och avloppsförsörjning.	VA
G4	Energieffektivisering ska eftersträvas vid åtgärder inom vatten- och avloppsförsörjningen.		Bevakas vid ny- och ombyggnationer av kommunal vatten- och avloppsförsörjning.	VA
G5	Anslutna abonnenter inom den allmänna VA-anläggningen ska ha tillgång till ett dricksvatten av god kvalitet och tillräcklig mängd.		Ständigt pågående arbete.	VA

G6	Brandvatten ingår inte i den allmänna VA-försörjningen. Brandposter kan anordnas där så är möjligt. Brandposter bekostas av och tillhör räddningstjänsten		Bevakas i planprocessen.	Räddningstjänsten
G7	Den allmänna VA-anläggningen ska drivas så att negativa effekter för människa, miljö och samhälle minimeras.		Ständigt pågående arbete.	VA
G8	Alla fastigheter i kommunen med behov av vatten- och avloppsförsörjning skall ha tillgång till ett tjänligt dricksvatten och en avloppsanläggning som uppfyller gällande krav.			Kommunfullmäktige
G9	Alla fastigheter i kommunen med behov av vatten- och avloppsförsörjning ska vara klassade som något av följande "VA-typsområden": Allmänt VA-område VA-utbyggnadsområde VA-utredningsområde VA-bevakningsområde Enskilt VA-område.		Klassning har genomförts i VA-planen/vattentjänstplanen. Klassningen uppdateras.	Samhällsbyggnadsförvaltningen och DMEF
G10	Kommunen ska säkerställa att såväl ekonomiska som personella resurser (rätt antal, rätt kompetens) finns för att utföra nödvändiga åtgärder inom vatten- och avloppsförsörjningen.		Politiskt ansvar.	Kommunfullmäktige
G11	Kommunens arbete med frågor som rör vatten- och avloppsförsörjning ska kännetecknas av god		Ständigt pågående arbete.	Samhällsbyggnadsförvaltningen

	framförhållning i kommunikationen med medborgarna.			
G12	Kommunen ska verka för ökad medvetenhet hos medborgarna i frågor och problematik som rör vatten- och avloppsförsörjning.		Ständigt pågående arbete.	VA och DMEF
G13	Samverkan med andra kommuner ska vara ett alternativ som undersöks inför beslut och åtgärder i VA-försörjningen.		Ständigt pågående arbete.	VA och DMEF
G14	Vid utbyggnad av kommunalt VA ska flera olika alternativ för avloppslösning utredas, varav minst en lösning med separering/källsortering av avloppet.		Bevakas vid utbyggnad/ändringar av kommunal avloppsförsörjning.	VA
G15	Vid nyexploatering utanför kommunalt VA-område ska flera olika alternativ för avloppslösning utredas i samband med detaljplanering, varav minst en lösning med separering/källsortering av avloppet.		Bevakas i planprocessen.	Plan och bygg

Kretslopp

	Ställningstagande		Åtgärder	Ansvarig	Berörd	Tidsperiod
1	Kommunen ska verka för att system för omhändertagande av avloppsfraktioner från enskilda avlopp upprättas, som innebär återföring av näringsämnen från avlopp till produktiv mark.		Utreda möjligheter till återföring av näringsämnen från såväl enskilda avlopp som reningsverk.	Samhällsbyggnadsförvaltningen och DMEF		
2	Kommunen ska se till att det finns incitament för enskilda fastighetsägare att välja avloppslösningar med god kretsloppspotential.		Utreda möjligheter till olika incitament.	Samhällsbyggnadsförvaltningen och DMEF		
3	Avfallstaxan, VA-taxan och andra styrmedel ska vara utformade för att gynna avloppssystem med god kretsloppspotential.		Utreda hur taxor och styrmedel kan utformas.	Samhällsbyggnadsförvaltningen och DMEF		
4	Kommunen ska kontinuerligt, i samråd med andra aktörer, söka efter och i kommunen prova nya lösningar i syfte att nyttiggöra näringen i urin och fekalier, med det långsiktiga målet att all näring ska kunna nyttjas.		Undersöka alternativ som kan tillämpas.	Samhällsbyggnadsförvaltningen och DMEF		

Enskilda VA-anläggningar och anslutning till kommunalt VA

	Ställningstagande		Åtgärder	Ansvarig	Berörd	Tidsperiod
5	Standarden på enskilda VA-anläggningar ska vara känd av såväl tillsynsmyndigheten som av berörda fastighetsägare.	5A	Tillsyn enligt miljöbalken genom inventering. (Behovsutredning för pågår, resurserna räcker idag till att gå igenom alla enskilda avlopp vart 60:e - 70:e år. Finns ingen inventeringsplan idag.)	DMEF	VA	
		5B	Digital registeruppbyggnad av enskilda avlopp kopplat till GIS.	DMEF	VA	
6	Klassning av enskilt VA-område och VA-bevakningsområde ska baseras på möjlighet, med avseende på miljö- och hälsoskyddsaspekter, att ordna enskild VA-försörjning på den egna fastigheten eller gemensamt på närliggande fastighet.		Klassningen av kommunen i olika VA-typsområden ska återkommande ses över. Uppdatering sker i samband med fastställande av ny översiktsplan	VA	DMEF, plan och bygg	
7	Klassning av VA-utbyggnadsområde, VA-utredningsområde eller VA-bevakningsområde ska baseras på behov (för samhälle, miljö och hälsa).		Klassningen av kommunen i olika VA-typsområden ska återkommande ses över.	VA	DMEF, plan och bygg	
8	För varje VA-utredningsområde					

	ska både enskild och allmän vatten- och avloppsförsörjning utredas.					
9	I VA-utbyggnadsområden och VA- utredningsområden ska det vara tydligt för den enskilde vilka krav kommunen ställer på avloppsanläggningar i väntan på förändrad VA-struktur. Kraven ska beakta när i tid en förändrad VA-struktur planeras, vilken status befintlig anläggning har och vilket behov som finns på fastigheten.	9A	Göra en bedömning för respektive VA- utbyggnadsområde och VA-utredningsområde om vad som ska gälla.	DMEF	VA, plan och bygg	
		9B	Ta fram avtal som reglerar vad som gäller i väntan på ev. förändrad VA-struktur.	VA	DMEF	
		9C	Ta fram kommunikationsmaterial och informera berörda på lämpliga sätt. (Jfr fliken Kommunikation.)	VA	DMEF	
10	När anslutning till den allmänna VA-anläggningen är aktuell, ska den i första hand ske genom att verksamhetsområde bildas. I andra hand ska avtalsanslutning göras. Avtalet kan tecknas med en ekonomisk förening, en samfällighet eller en privatperson. Kommunen ska vid avtalsanslutning ha inflytande över anläggningens utformning och skötsel.		Ta fram kontrollplan för anläggningar inför anslutning, samt hänvisa till ABVA i avtalen.	VA	DMEF	

11	VA-utbyggnad i område som ansluts till allmänt VA ska dimensioneras så att all befintlig och planerad bebyggelse kan anslutas.		Beaktas vid projektering. Uppföljning via besiktning och tillsyn.	VA	VA	
12	Vid avtalsanslutning ska kommunen, utifrån behovet (samhälle, miljö och hälsa) i det aktuella området, avtala hur stor andel av berörda fastigheter som minst behöver anslutas och ett datum då anslutningarna ska vara utförda.	12A	Nyttja stöd från Svenskt Vatten inför avtalsskrivning.	VA	VA	
		12B	Ta fram kommunikationsmaterial till avtalsanslutning och informera berörda på lämpliga sätt	VA	DMEF	
13	Vid bildande av verksamhetsområde ska en plan finnas för när anslutning av ingående fastigheter ska ske.					
14	Kommunen ska ha en aktiv roll i processen inför avtalsanslutning av ekonomisk förening, en samfällighet eller en fastighet till allmän VA-försörjning.		Ta fram kommunikationsmaterial till avtalsanslutning och informera berörda på lämpliga sätt.			
			Gemensam rådgivning från berörda delar av kommunen till intresserade föreningar.	VA	DMEF	
15	Byggnation på landsbygden ska beakta säkerställande av en långsiktigt hållbar vatten- och					

	avloppsförsörjning, med hänsyn till hälsa, miljö och ekonomi.					
16	Möjligheten att anordna lokala gemensamhetsanläggningar ska studeras i de fall anslutning till allmän VA-försörjning inte är aktuell och där behov finns av en förändrad VA-struktur.					
17	Prioriteringsordning för utbyggnad baseras i grunden på behovet (samhälle, miljö och hälsa). Därtill ska ekonomi och teknisk genomförbarhet beaktas.					

Driftsäkerhet

	Ställningstagande		Åtgärder	Ansvarig	Berörd	Tidsperiod
18	Grundvattentäkterna Kasen-Edsbräcken ska fortsatt utgöra kommunens huvudvattentäkter i Eds tätort.					
19	Kommunens allmänna dricksvattentäkter ska ha ett fullgott vattenskydd som säkerställer råvattenkvalitet och kvantitet.					
20	Kommunens VA-verksamhet ska ha en förutsägbar taxeutveckling genom långsiktig ekonomisk planering för att klara kommande behov i VA-anläggningar och VA-ledningsnätet.		För kommunens VA-verksamhet ska en långsiktig ekonomisk planering tas fram, där verksamheten skall a 100 % kostnadstäckning från VA-kollektivet.	Samhällsbyggnadsförvaltningen	Kommunfullmäktige	
21	Det ska finnas beredskap avseende såväl utrustning som manskap och kompetens för händelse av driftstörning i den allmänna VA-försörjningen.		Nödvändiga avtal om tillgång till VA-materiel och externa jourresurser ska tas fram.	Samhällsbyggnadsförvaltningen		
			Personal inom teknik och service som har jour för VA-driften skall fortlöpande få kännedom om VA-verksamheten så man kan	Samhällsbyggnadsförvaltningen	DMEF	

			åtgärda driftstörningar.			
22	Kommunens VA-verksamhet ska ha en planering för förnyelse- och underhåll av allmänna VA-anläggningar			VA	Kommunfullmäktige, DMEF	
23	Allmänna VA-anläggningar som försörjer viktiga samhällsfunktioner ska kunna fungera även vid avbrott i elförsörjningen.					
24	Dricksvattenleverans till viktiga samhällsfunktioner har högst prioritet, därefter är prioriteringsordningen hushåll, offentliga anläggningar och sist industrin.			Samhällsbyggnadsförvaltningen	DMEF, FOKUS, SOC, Räddningstjänst	
25	Sådan påverkan på VA-anläggningar som orsakas av översvämning och klimatförändringar ska beaktas vid all form av fysisk planering och byggnation.					
26	Befintliga allmänna VA-anläggningar ska säkerställas så att funktionen bibehålls vid översvämning eller					

	klimatförändringar.					
27	I villaområden sker brandsläckning i första hand med tankbil.					
28	Förnyelsetakten i ledningsnätet ska svara mot förnyelsebehovet.					

Reservvatten och nödvatten

	Ställningstagande		Åtgärder	Ansvarig	Berörd	Tidsperiod
29	Kommunen ska säkerställa tillgång till reservvattenförsörjning, motsvarande normalbehovet, hos alla abonnenter av allmän dricksvattenförsörjning, exklusive industrin.					
30	Kommunen ansvarar inte för reservvattenförsörjning utanför allmänt VA-område.		Teknik & Service och räddningstjänsten kan vara behjälplig med leverans av dricksvatten till fastighetsägare utanför verksamhetsområdet, om problem med tillgång av dricksvatten uppstår.	Samhällsbyggnadsförvaltningen, Räddningstjänsten	DMEF	
31	Kommunen ska utan dröjsmål kunna etablera nödvattenförsörjning av alla områden med allmän dricksvattenförsörjning. För fastigheter utanför allmänt VA-område kan kommunen vara behjälplig i mån av resurser.		Verksamheten ombesörjer omgående etablering av VA nödvattenförsörjning till områden inom kommunala verksamhetsområdet.	VA	VA, Räddningstjänsten	

Dagvatten, dränvatten och tillskottsvatten

	Ställningstagande		Åtgärder	Ansvarig	Berörd	Tidsperiod
32	Dagvattenhanteringen ska lyftas fram i samhällsplaneringen med beaktande av klimatförändringar och miljöbelastning. Dagvattenfrågan ska belysas tidigt i planprocessen eller i utredningsskedet med utgångspunkt i recipientens känslighet.		Kartläggning av dagvattennätet.	VA	Samhällsbyggnadsförvaltningen, Plan och bygg och DMEF	
			Ta fram en dagvattenplan samt dagvattenpolicy.	VA	Samhällsbyggnadsförvaltningen, Plan och bygg och DMEF	
			Vid nya planarbeten ska planhandläggare sammankalla berörda inom tekniska och DMEF till arbetsmöte. Dagvattenfrågan ska finnas med som en punkt vid första planmötet för en detaljplan samt finnas med i fortsatt planarbete.	Plan och bygg	Samhällsbyggnadsförvaltningen och DMEF	
			I samband med detaljplan ska vid behov en dagvattenutredning utföras för planområdet och resultatet ska beaktas i detaljplanen.	Plan och bygg	Samhällsbyggnadsförvaltningen och DMEF	
			Effekter av befarade klimatförändringar ska belysas i	Plan och bygg		

			dagvattenutredningar och vid bedömning av behov av allmän dagvattenhantering.			
			Vid bygglovsprövning ska dagvattenhanteringen beaktas.	Plan och bygg	VA	
33	Inom samlad bebyggelse ska dagvattensystem i första hand tillvarata naturens sätt att ta hand om vattnet genom avdunstning, fördröjning eller infiltration i mark.		I nya detaljplaner ska det framgå hur dagvatten ska hanteras inom fastighet och på allmän platsmark.	Plan och bygg	Samhällsbyggnadsförvaltningen och DMEF	
			Åtgärdsutredning för områden/fastigheter med kapacitetsbrist, där rening saknas eller där dagvatten belastar spillvattennätet.	VA	VA	
34	Föroreningar i dagvattnet ska avskiljas innan dessa når recipienten, om möjligt redan vid föroreningskällan.			Plan och bygg		
35	Kommunen ska verka för att minimera mängden tillskottsvatten och dräneringsvatten i spillvattenledningar.		Identifiera områden för utredning av tillskottsvatten, utreda orsakerna och ta fram åtgärder.	VA	Samhällsbyggnadsförvaltningen och DMEF	
			Ta fram en förnyelseplan för spillvattennätet.	VA	Samhällsbyggnadsförvaltningen, Plan och bygg, DMEF	

Organisation och samarbete

	Ställningstagande		Åtgärder	Ansvarig	Berörd	Tidsperiod
36	Berörda enheter inom kommunen och Dalslands miljö- och energiförbund ska utveckla samarbetet i frågor som berör vatten- och avloppsförsörjningen		VA-frågor som berör flera enheter i kommunen hanteras i kommunens plangrupp som utgörs av Samhällsbyggnadsförvaltningen samt representanter för politiken. Dalslands miljö- och energiförbund adjungeras vid behov.	Plan och bygg	VA, DMEF	
			Regelbundna avstämningar ska hållas mellan VA- chef och miljöchef/representant från Dalslands Miljö och Energiförbund	VA	DMEF	
37	Kommunen ska eftersträva att investeringar inom vatten- och avloppsförsörjning ger största möjliga nytta i förhållande till kostnaden.					
38	Beslut om VA-utbyggnad ska ske i samklang med kommunens översiktsplan samt andra planer som rör utvecklingen av		Se punkt 6 och 7 samt G9.			

	kommunen.					
39	Kommunens arbete med VA-försörjning ska ske enligt en tydlig fördelning av roller samt ansvaret kopplat till dessa roller.		Bibehålla fördelning av arbetsuppgifter inom VA.	Samhällsbyggnadsförvaltningen		
40	Kommunen ska samverka med andra kommuner inom vatten- och avloppsförsörjning.		Kommunen ska aktivt söka samverka inom VA med övriga kommuner i Dalsland.	VA		
41	Kommunen ska verka för att byggnationer av olika slag av infrastruktur samordnas, exempelvis genom förläggning av tomrör för fiberkabel i samband med arbeten på VA-ledningsnätet.		Införa och tillämpa rutinen att de olika nätägarna kontaktas inför VA-arbeten.	VA		
			Andra aktörer, t.ex. Trafikverket uppmanas att informera kommunen inför planerade arbeten.	VA		
42	Kommunen ska bedriva en god och aktiv omvärldsbevakning i VA-frågor. Exempel på frågor som ska bevakas är tekniska möjligheter och lösningar, juridisk praxis och VA-taxa.					
43	Kommunen ska verka för att enskilda fastighetsägare tillämpar hållbara VA-lösningar.					

Kommunikation

	Ställningstagande		Åtgärder	Ansvarig	Berörd	Tidsperiod
44	Det ska finnas tydliga vägar för kommunikation kring frågor som rör VA-försörjningen såväl inom kommunens organisation som mellan kommunen och invånarna.					
45	Kommunen ska tydligt kommunicera till medborgarna vilka områden som utgör VA-utbyggnadsområde, VA-utredningsområde, VA-bevakningsområde och enskilt VA-område, grunderna för detta samt vad det innebär.		Ta fram en information till allmänheten kring vilka områden som utgör VA-utbyggnadsområde, VA-utredningsområde, VA-bevakningsområde och enskilt VA-område, grunderna för detta samt vad det innebär.	VA		
46	Kommunens dialog med medborgarna kring frågor som rör vatten- och avloppsförsörjning ska kännetecknas av tillgänglighet, enhetlighet och öppenhet.		Skapa ett forum för tjänstemän inom olika verksamheter för diskussion av bedömningsfrågor etc. i frågor kring tillstånd och bygglov, och av hur processerna kan samordnas.	Plan och bygg	VA, DMEF	
47	Kommunen ska tydliggöra och kommunicera den nytta som erhålls för VA-avgiften och inte					

	bara kommunicera en kostnad. Därigenom ska kommunen verka för att betalningsviljan för en långsiktigt hållbar VA-försörjning ökar.					
--	--	--	--	--	--	--

Ekonomi och finansiering

	Ställningstagande		Åtgärder	Ansvarig	Berörd	Tidsperiod
48	VA-kollektivet finansierar, genom VA-taxan, normal drift och underhåll av den allmänna VA- anläggningen.		Tydliggöra rutin för regelbunden anpassning av VA- taxan så att den står i proportion till förväntat investeringsbehov.	VA		
49	Där nytt verksamhetsområde för allmänt VA skapas finansieras VA-utbyggnaden av VA-kollektivet, genom anläggningsavgiften, om verksamhetsområdet omfattar befintlig bebyggelse. Om verksamhetsområdet omfattar ny bebyggelse finansieras VA-utbyggnaden av exploitör.					
50	Vid avtalsanslutning finansieras VA-utbyggnaden, från anslutningspunkten till fastighetsgränsen, av ekonomisk förening, samfällighet, annan juridisk person eller privatperson. Fastighetsägaren finansierar VA-utbyggnad på den egna fastigheten.					

51	Särftaxa kan tillämpas för att täcka VA-kollektivets kostnad vid anslutning av fastigheter till allmänt VA.		Tydliggöra rutin för regelbunden anpassning av VA-taxan så att den står i proportion till förväntat investeringsbehov.	VA		
52	Anläggningsavgiften ska utvecklas i takt med VA-kollektivets investeringsbehov.		Tydliggöra rutin för regelbunden anpassning av VA-taxan så att den står i proportion till förväntat investeringsbehov.	VA		